

Θεματική Ενότητα:

Επιστήμες του Χορού

Προφορικές Ανακοινώσεις 21^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού

Section:

Dance Sciences

Oral Presentations of the 21st International Congress of Physical Education & Sport

18232

ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ ΚΑΙ ΥΠΟΤΑΓΗΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΟΡΟ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΓΑΜΗΛΙΟΥ ΓΛΕΝΤΙΟΥ

Γαρυφαλλοπούλου Σ., Χατζηδημητρίου Ε., Φιλίππου Φ., Γουλιμάρης Δ.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

s.garif@hotmail.com

RELATIONSHIP OF POWER AND SUBJUGATION THROUGH THE DANCE DURING THE WEDDING RECEPTION

S. Garyfallopoulou, E. Chatzidimitriou, F. Filippou, D. Goulimaris

Democritus University of Thrace, D.P.E.S.S.

Σκοπός της έρευνα ήταν να διερευνήσει τις σχέσεις που αναπτύσσονται ανάμεσα στις οικογένειες των δύο νεόνυμφων κατά τη διάρκεια της γαμήλιας τελετής. Πιο συγκεκριμένα, στόχος της έρευνας ήταν να μελετήσει το είδος των κοινωνικών σχέσεων, σχέσεις εξουσίας, υποταγής ή ισοτιμίας, που παρατηρούνται μέσα από τον χορό κατά τη διάρκεια της γαμήλιας δεξίωσης που πραγματοποιείται μετά την τελετή της στέψης ανάμεσα σε νέους διαφορετικών πολιτισμικών ομάδων. Η έρευνα αποτελεί περιπτωσιολογική μελέτη (study case) και αφορά στον γάμο ενός νέου Σαρακατσάνου και μιας νέας Μικρασιατικής καταγωγής με κουμπάρο έναν Καραγκούνη (Θεσσαλός). Για τη συγκέντρωση των δεδομένων της έρευνας χρησιμοποιήθηκε η εθνογραφική μέθοδος. Για ανάλυση και την ερμηνεία των δεδομένων αξιοποιήθηκαν η προσέγγιση της πολιτισμικής ταυτότητας υπό τους όρους της ανθρωπολογικής οπτικής, το μεθοδολογικό μοντέλο που προτείνει ο Van Gennep για τη μελέτη των διαβατηρίων εθίμων και η θεωρία της πολιτισμικής θεωρίας του Gramsci. Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων προκύπτει ότι σαφώς και η οικογένεια του γαμπρού κατείχε ηγεμονικό ρόλο τόσο στη διαμόρφωση όσο και στη διάρκεια του γαμήλιου γλεντιού και με κουμπάρο και την οικογένεια της νύφης σε ρόλο αποδέκτη της ηγεμονίας. Για την επιβολή της ηγεμονίας η οικογένεια του γαμπρού χρησιμοποίησε τόσο την πειθώ όσο και τη λεκτική βία και εξαναγκασμό.

Λέξεις κλειδιά: γάμος, διαβατήρια έθιμα, πολιτισμική ηγεμονία

18339

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ ΩΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ. ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ “ Η ΟΡΕΣΤΙΑΔΑ” ΤΗΣ Ν. ΟΡΕΣΤΙΑΔΑΣ ΕΒΡΟΥ

Χατζηδημητρίου Ε., Γαρυφαλλοπούλου Σ., Φιλίππου Φ., Γουλιμάρης Δ.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α

eyg_eniaxatz@hotmail.com

THE CULTURAL ASSOCIATIONS AS ADMINISTRATORS OF CULTURE. THE EXAMPLE OF THE CULTURAL ASSOCIATION “THE ORESTIADA” OF N. ORESTIADAS, EVROS

E. Chatzidimitriou, S. Garyfallopoulou, F. Filippou, D. Goulimaris

Democritus University of Thrace, D.P.E.S.S.

Ο 2ος Παγκόσμιος Πόλεμος θεωρείται από τους κοινωνιολόγους ημερομηνία-ορόσημο για την ελληνική κοινωνία. Ο αγροτικός κόσμος εγκαταλείπει την ύπαιθρο και εγκαθίσταται στις πόλεις. Κύριος λόγος που προκαλεί τη μετακίνηση αυτή είναι η εσωτερική και η εξωτερική μετανάστευση. Η μέχρι τότε παραδοσιακή κοινωνία δίνει σταδιακά τη θέση της στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία τα κύρια χαρακτηριστικά της οποίας είναι ο ορθολογισμός, η ατομικότητα, ο μεγάλος βαθμός διαφοροποίησης και η πολιτισμική ομογενοποίηση. Η μετακίνηση του αγροτικού πληθυσμού στα αστικά κέντρα είχε επιπτώσεις και στη συγκρότηση της συλλογικής ταυτότητας του Έλληνα αφού καθοριστικός παράγοντας διαμόρφωσής της αποτελεί το είδος της κοινωνίας μέσα στην οποία είναι ενταγμένο το άτομο. Σκοπός της έρευνας ήταν να διερευνηθεί αν και σε ποιο βαθμό οι δραστηριότητες του συλλόγου απογόνων Καραγατσιανών-Ανδριανουπολιτών «Η Ορεστιάδα» συμβάλλουν στη συγκρότηση-ενδυνάμωση της συλλογικής ταυτότητας των Καραγατσιανών - Ανδριανουπολιτών σήμερα. Η έρευνα αποτελεί περιπτωσιολογική μελέτη (study case). Αφορά τον Σύλλογο απογόνων Καραγατσιανών - Ανδριανουπολιτών «Η Ορεστιάδα» της Νέας Ορεστιάδας του Ν. Έβρου. Για τη συγκέντρωση των δεδομένων της έρευνας επιλέχθηκε να χρησιμοποιηθεί η εθνογραφική μέθοδος και βασίστηκε στην ημι-δομημένη συνέντευξη. Για την ανάλυση των δεδομένων της έρευνας αξιοποιήθηκε το μεθοδολογικό μοντέλο της συγκρότησης των συλλογικών ταυτοτήτων. Οι πλέον σημαντικές δραστηριότητες του συλλόγου είναι: η τακτική έκδοση εφημερίδας, η έκδοση βιβλίων που σχετίζονται με το Κάραγατς, η λειτουργία ερευνητικού κέντρου με την ονομασία «Η Αδριανούπολις», η λειτουργία βιβλιοθήκης και η πραγματοποίηση χορών και εκδρομών που έχουν ως στόχο τη σύσφιξη των σχέσεων των μελών. Εντύπωση προκαλεί η μη λειτουργία χορευτικού τμήματος. Συμπερασματικά θα λέγαμε ότι ο κοινός τόπος καταγωγής, ως αφορμή για τη δημιουργία και τη λειτουργία του συλλόγου και στη συνέχεια οι δραστηριότητές του, άσχετα αν αυτές μπορεί να θεωρηθούν μέρος της λόγιας παράδοσης, συμβάλλουν σε σημαντικό βαθμό τόσο στη διαμόρφωση όσο και στην ενδυνάμωση αυτής της ιδιότυπης συλλογικής-πολυπολιτισμικής ταυτότητας.

Λέξεις κλειδιά: συλλογική ταυτότητα, πολυπολιτισμική κοινωνία, κοινωνική εξέλιξη

18357

Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΕΝΟΣ ΠΟΛΥΜΕΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΣΤΗΝ ΑΠΟΔΟΣΗ ΚΙΝΗΤΙΚΗΣ- ΡΥΘΜΙΚΗΣ ΡΟΥΤΙΝΑΣ ΜΕ ΜΠΑΛΑ, ΜΕ ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ, ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ Τ.Ε.Φ.Α.Α.

Πατεράκη Β., Πολλάτου Ε., Παπαστεργίου Μ., Καραδήμου Κ.

Π Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

pateraki@pe.uth.gr

THE EFFECT OF A MULTIMEDIA ENVIRONMENT TOWARDS THE MOTOR-RHYTHMIC PERFORMANCE OF A DANCE ROUTINE WITH A BALL ACCOMPANIED BY AN ADJUSTED MUSIC COMPOSITION, BY STUDENTS OF D.P.E.S.S.

V. Pateraki, E. Pollatou, M. Papastergiou, K. Karadimou

University of Thessaly, D.P.E.S.S.

Σκοπός αυτής της εργασίας ήταν να διερευνηθεί η επίδραση που έχει η χρήση ενός πολυμεσικού-διαδικτυακού περιβάλλοντος στην εκμάθηση και απόδοση μίας ρυθμικής-κινητικής ρουτίνας με μπάλα, με προσαρμοσμένη μουσική σύνθεση σε φοιτητές και φοιτήτριες Τ.Ε.Φ.Α.Α. Η ρυθμική ρουτίνα αποτελούνταν από 32 κινήσεις βασικών ομάδων σώματος (αιωρήσεις, στροφές, ισορροπίες, άλματα, κλπ.) σε συνδυασμό με χειρισμό μπάλας (κυλίσματα, πετάγματα, αναπάσεις, κλπ.). Το δείγμα αποτελούνταν από 76 δευτεροετείς φοιτητές του Τ.Ε.Φ.Α.Α. του Π.Θ. (43 άνδρες και 33 γυναίκες), τυχαία χωρισμένους σε δύο ομάδες αποτελούμενες από ίσο αριθμό φοιτητών. Οι φοιτητές παρακολούθησαν για τέσσερις εβδομάδες τα μαθήματα της ρυθμικής γυμναστικής, με αντικείμενο τη ρουτίνα της μπάλας. Οι συμμετέχοντες στην πειραματική ομάδα, εκτός από τη φυσική εξάσκηση, είχαν πρόσβαση σε πολυμεσικό-διαδικτυακό υλικό που περιείχε βίντεο, εικόνες και ήχο της ρουτίνας για επιπλέον ανατροφοδότηση, ενώ η ομάδα ελέγχου έκανε μόνο φυσική εξάσκηση. Στην αρχή και στο τέλος της έρευνας κάθε φοιτητής/ρια εκτέλεσε την κινητική ρουτίνα με τη μουσική. Οι εκτελέσεις βιντεοσκοπήθηκαν και αξιολογήθηκαν σε τρίβαθμη

* Η συμμετοχή στο συνέδριο με προφορική ανακοίνωση πιστοποιείται από το παρόν ηλεκτρονικό αρχείο.

* The participation in the congress with an oral presentation is certified through this electronic file.

κλίμακα (από 0 έως 2) για κάθε επιμέρους δεξιότητα ως προς την απόδοση και στην κίνηση και στο ρυθμό. Στον προέλεγχο, δεν παρατηρείται στατιστικά σημαντική διαφορά ανάμεσα στις δύο ομάδες. Τα αποτελέσματα της τελικής μέτρησης έδειξαν ότι και οι δύο ομάδες βελτιώθηκαν σημαντικά σε σχέση με την αρχική τους απόδοση στην κίνηση και στο ρυθμό. Συγκεκριμένα, τα αποτελέσματα των κριτηρίων t για δείγματα ανά ζεύγη, έδειξαν ότι σημειώθηκε σημαντική διαφορά από τον προέλεγχο στο μεταέλεγχο όσον αφορά την κινητική και ρυθμική εκτέλεση. Σημειώνεται ότι τα αποτελέσματα των κριτηρίων t για ανεξάρτητα δείγματα έδειξαν ότι η διαφορά στην αύξηση της απόδοσης στην κινητική και ρυθμική εκτέλεση δεν ήταν στατιστικά σημαντική ως προς την ομάδα και το φύλο. Συμπερασματικά, παρατηρείται βελτίωση στην εκτέλεση της κινητικής ρυθμικής ρουτίνας με μπάλα, αναφορικά με την εκτέλεση κίνησης και ρυθμού, χωρίς να δέχεται ιδιαίτερη επίδραση από τη χρήση ενός πολυμεσικού και διαδικτυακού υλικού. Για την βελτίωση κινητικής και ρυθμικής απόδοσης, σημαντικότερη επίδραση προκύπτει να έχει η φυσική εξάσκηση. Τα αποτελέσματα της ρυθμικής απόδοσης φάνηκε να μειονεκτούν έναντι εκείνων της κινητικής, χωρίς, όμως στατιστικά σημαντική διαφορά. Ενδεχομένως λοιπόν, η διδασκαλία βασικών κινητικών δεξιοτήτων να πραγματοποιείται πιο αποτελεσματικά αν ξεκινά από την εμπέδωση του κινητικού στοιχείου και ύστερα να ακολουθεί η εισαγωγή των ρυθμικών στοιχείων, διδακτική διαδικασία που θα αποτελούσε αντικείμενο μελλοντικής έρευνας.

Λέξεις κλειδιά: Ανάλυση εκτέλεσης ρυθμικής κινητικής ρουτίνας με μπάλα,, κινητική ρουτίνα με προσαρμοσμένη μουσική σύνθεση, διδασκαλία βασικών κινητικών δεξιοτήτων

18796

Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΧΟΡΩΝ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΥΓΕΙΑ-ΕΥΕΞΙΑ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ

Καρακατσάνη Ε., Γουλιμάρης Δ., Ρόκκα Σ., Γεντή Μ.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

srokka@phyed.duth.gr

THE EFFECT OF GREEK TRADITIONAL DANCES ON ADULTS WELL-BEING

E. Karakatsani, D. Goulimaris, S. Rokka, M. Genti

Democritus University of Thrace, D.P.E.S.S.

Ο παραδοσιακός χορός, ως μορφή έκφρασης του λαϊκού πολιτισμού συνεισφέρει σημαντικά στη διατήρηση και μετάδοση της ελληνικής παράδοσης στις επόμενες γενιές. Παράλληλα, η συμμετοχή στα προγράμματα παραδοσιακών χορών προσφέρει ψυχαγωγία, ευχαρίστηση και διασκέδαση και αυξάνει την καλή διάθεση των συμμετεχόντων. Σκοπός της εργασίας, ήταν να διερευνήσει την επίδραση των ελληνικών παραδοσιακών χορών στη βελτίωση της ψυχολογικής ευεξίας ενήλικων συμμετεχόντων και να εξετάσει πιθανές διαφορές μεταξύ φύλου, ηλικίας και χορευτικής εμπειρίας. Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν 184 συμμετέχοντες (65 άνδρες & 119 γυναίκες), με ηλικία $45 \pm 9,13$ έτη από πολιτιστικούς συλλόγους του Ν. Ροδόπης. Ως όργανο μέτρησης, χρησιμοποιήθηκε η Κλίμακα Subjective Exercise Experiences Scale (McAuley & Courneya, 1994), τροποποιημένη για τον ελληνικό πληθυσμό (Μανρονουνιότης, Αργιριάδου, Παραϊοάννου, 2010) με 12 θέματα σε τρεις παράγοντες, Θετική Ευεξία και Ψυχολογικό Στρες, που ανταποκρίνονται στους θετικούς και αρνητικούς πόλους της ψυχολογικής υγείας ενώ ο τρίτος παράγοντας αντιπροσωπεύει την Κόπωση. Οι απαντήσεις για το αντίστοιχο συναίσθημα «τώρα», δίνονταν σε 7βάθμια κλίμακα Likert, από 1 = καθόλου έως 7 = πάρα πολύ. Για τις ανάγκες της έρευνας το δείγμα χωρίστηκε ως προς την ηλικία σε: α) έως 40 (n=81), β) 41 έως 50 (n=56) και 51 και πάνω χρόνων (n=47) και β) χορευτές με εμπειρία σε παραστάσεις (n=106) και χορευτές χωρίς εμπειρία (n=78). Τα αποτελέσματα υποστήριξαν την αξιοπιστία και συνοχή των παραγόντων του ερωτηματολογίου (Cronbach's α από .69 έως .81). Από την πολυμεταβλητή ανάλυση διακύμανσης (MANOVA), δεν παρουσιάστηκε στατιστικά σημαντική αλληλεπίδραση μεταξύ των ανεξάρτητων μεταβλητών φύλο, ηλικία και εμπειρία, προέκυψε όμως κύρια επίδραση της μεταβλητής ηλικία και εμπειρία. Από τις χωριστές αναλύσεις διακύμανσης στατιστικά σημαντικές διαφορές προέκυψαν: α) στην ηλικία για τη «θετική ευεξία» και «κόπωση», με όσους είχαν ηλικία από πενήντα ετών και πάνω να εμφανίζουν

* Η συμμετοχή στο συνέδριο με προφορική ανακοίνωση πιστοποιείται από το παρόν ηλεκτρονικό αρχείο.

* The participation in the congress with an oral presentation is certified through this electronic file.

στατιστικά σημαντικά υψηλότερους μέσους όρους στην ευεξία, ενώ στον παράγοντα «κόπωση» ελαφρά υψηλότερους και β) στη μεταβλητή εμπειρία σε παραστάσεις για τον παράγοντα «κόπωση» καθώς αυτοί που δεν είχαν προηγούμενη χορευτική εμπειρία παρουσίασαν υψηλότερο σκορ στην κόπωση. Από τα αποτελέσματα της έρευνας, τα οποία συμφωνούν με αυτά ανάλογων ερευνών, προέκυψε ότι η συμμετοχή σε προγράμματα παραδοσιακών χορών, αυξάνει τη θετική ευεξία ανεξαρτήτως φύλου και ηλικίας, με τη μεγαλύτερη βελτίωση να εμφανίζεται στην ηλικία άνω των 50 ετών. Συμπερασματικά, οι ελληνικοί παραδοσιακοί χοροί ως μορφή φυσικής δραστηριότητας ελεύθερου χρόνου και αναψυχής, οδηγεί σε σημαντικές βελτιώσεις στην ψυχολογική υγεία των ενηλίκων και προτείνεται η ενθάρρυνση των ηλικιωμένων για συμμετοχή στα προγράμματα χορών, προκειμένου να επωφεληθούν από τις επιδράσεις της συμμετοχής τόσο για τη βελτίωση της ψυχοσωματικής υγείας και ευεξίας όσο και της ποιότητας ζωής τους.

Λέξεις κλειδιά: ψυχολογική ευεξία, ηλικία, παραδοσιακός χορός

18799

ΣΧΕΣΕΙΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ & ΚΙΝΗΤΡΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΣΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΧΟΡΩΝ

Τσιάρα Η., Ρόκκα Σ., Γουλιμάρης Δ.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

srokka@phyed.duth.gr

RELATIONSHIPS BETWEEN BASIC PSYCHOLOGICAL NEEDS & EXERCISE REGULATIONS MOTIVES PARTICIPATING IN TRADITIONAL DANCE PROGRAMS

I. Tsiara, S. Rokka, D. Goulmaris

Democritus University of Thrace, D.P.E.S.S.

Ο παραδοσιακός χορός, είναι σήμερα μία από τις πλέον δημοφιλείς δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου και αναψυχής στην Ελλάδα. Σύμφωνα με τη θεωρία του αυτοκαθορισμού, για την κατανόηση των ψυχολογικών καθοριστικών παραγόντων της συμπεριφοράς (Ryan, & Deci, 2003), ο βαθμός στον οποίο ικανοποιούνται οι βασικές ψυχολογικές ανάγκες καθορίζει το βαθμό στον οποίο τα κίνητρα του ατόμου για συμμετοχή στη δραστηριότητα, θα είναι αυτο-καθοριζόμενα ή όχι. Σκοπός της εργασίας, ήταν να διερευνήσει τη σχέση ανάμεσα στην ικανοποίηση των βασικών ψυχολογικών αναγκών και τους τύπους ρύθμισης της συμπεριφοράς στην άσκηση, από την προοπτική της θεωρίας του αυτοκαθορισμού. Στην έρευνα συμμετείχαν 165 ασκούμενοι σε προγράμματα παραδοσιακών χορών, από πολιτιστικούς συλλόγους του Ν. Έβρου, με μέσο όρο ηλικίας $36 \pm 8,53$ έτη, και μέσο όρο χρόνων συμμετοχής σε οργανωμένα προγράμματα παραδοσιακών χορών $3,5 \pm 1,2$ χρόνια. Ως όργανα μέτρησης χρησιμοποιήθηκαν: α) η κλίμακα Ρύθμισης της Συμπεριφοράς στην Άσκηση (BREQ-2; Markland, & Tobin, 2004), προσαρμοσμένη για τον ελληνικό πληθυσμό από τους Moustaka, Vlachoroulo, Vazou, Kaperoni και Markland (2010), με 19 θέματα σε πέντε υποκλίμακες: εξωτερική ρύθμιση, εσωτερική πίεση, αναγνωρίσιμη ρύθμιση, ολοκληρωμένη ρύθμιση και έλλειψη παρακίνησης. Οι απαντήσεις δίνονταν σε 5βάθμια κλίμακα τύπου Likert από 0 =σίγουρα όχι έως το 4 =σίγουρα ναι, και β) η κλίμακα Βασικών Ψυχολογικών Αναγκών στην Άσκηση (Vlachoroulos, & Michailidou, 2006), με 12 θέματα ομαδοποιημένα σε 3 παράγοντες: αυτονομία, ικανότητα και κοινωνικές σχέσεις με τις απαντήσεις να δίνονται από 1 = δε συμφωνώ έως 5 = συμφωνώ πάρα πολύ. Η ανάλυση αξιοπιστίας έδειξε ότι οι δείκτες εσωτερικής συνέπειας των υποκλιμάκων και των δύο οργάνων μέτρησης, κυμάνθηκαν σε αποδεκτά επίπεδα (Cronbach's alpha από .71 έως .89 και .82 έως .92). Από την ανάλυση περιγραφικής στατιστικής, διαπιστώθηκε ότι οι συμμετέχοντες παρουσίασαν υψηλό επίπεδο κινήτρων συμμετοχής, χαμηλή απουσία παρακίνησης και υψηλούς μέσους όρους στην ικανοποίηση των βασικών ψυχολογικών αναγκών. Η ανάλυση συσχέτισης (correlations), έδειξε ότι η αυτονομία και η ικανότητα είχαν στατιστικά σημαντική θετική συσχέτιση με την αναγνωρίσιμη ρύθμιση και την εσωτερική παρακίνηση και αρνητική με την έλλειψη παρακίνησης. Αντίστοιχα, οι κοινωνικές σχέσεις σχετίζονταν αρνητικά με την έλλειψη παρακίνησης και θετικά με την εσωτερική πίεση και την ολοκληρωμένη ρύθμιση. Από τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας προέκυψε ότι η ικανοποίηση των βασικών ψυχολογικών αναγκών στον

* Η συμμετοχή στο συνέδριο με προφορική ανακοίνωση πιστοποιείται από το παρόν ηλεκτρονικό αρχείο.

* The participation in the congress with an oral presentation is certified through this electronic file.

παραδοσιακό χορό έχει ως αποτέλεσμα την ενεργοποίηση των αυτο-καθοριζόμενων εξωτερικών κινήτρων και την αυτοκαθοριζόμενη συμπεριφορά του ασκούμενου για συμμετοχή στο χορό. Επίσης, δίνει το έναυσμα για περαιτέρω μελέτη στο πως οι άνθρωποι θα υιοθετήσουν και θα εσωτερικεύσουν συμπεριφορές άσκησης, υγείας και αναψυχής όπως η τακτική συμμετοχή στα προγράμματα παραδοσιακών χορών.

Λέξεις κλειδιά: θεωρία του αυτοκαθορισμού, αυτονομία-ικανότητα, παραδοσιακός χορός

18805

ΣΧΕΣΕΙΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ & ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΥΕΞΙΑΣ ΣΕ ΕΝΗΛΙΚΕΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΣΤΟΥΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥΣ ΧΟΡΟΥΣ

Μπουλέτου Μ., Ρόκκα Σ., Γουλιμάρης Δ., Μαυρίδης Γ.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

srokka@phyed.duth.gr

RELATIONSHIPS BETWEEN BASIC PSYCHOLOGICAL NEEDS & WELL-BEING ON ADULTS PARTICIPANTS IN TRADITIONAL DANCE PROGRAMS

M. Bouletou, S. Rokka, D. Goulimaris, G. Mavridis

Democritus University of Thrace, D.P.E.S.S

Σκοπός της παρούσας εργασίας, ήταν να διερευνήσει τη σχέση ανάμεσα στην ικανοποίηση των βασικών ψυχολογικών αναγκών και της ψυχολογικής ευεξίας ενήλικων συμμετεχόντων στους παραδοσιακούς χορούς. Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν 214 (74 άνδρες & 140 γυναίκες) συμμετέχοντες σε προγράμματα παραδοσιακών χορών, από πολιτιστικούς συλλόγους του Ν. Ροδόπης, με ηλικία 32 έως 61 έτη και μέσο όρο χρόνων συμμετοχής σε οργανωμένα προγράμματα παραδοσιακών χορών $4,6 \pm 1,8$ χρόνια. Για τη διεξαγωγή της έρευνας χρησιμοποιήθηκαν: α) η κλίμακα Βασικών Ψυχολογικών Αναγκών στην Άσκηση (Vlachopoulos, & Michailidou, 2006), με 12 θέματα ομαδοποιημένα σε 3 παράγοντες: Αυτονομία, Ικανότητα και Κοινωνικές Σχέσεις και τις απαντήσεις να δίνονται σε 5βάθμια κλίμακα από το 1 (δε συμφωνώ) έως το 5 (συμφωνώ πάρα πολύ), και β) η κλίμακα Subjective Exercise Experiences Scale (McAuley, & Courneya, 1994) τροποποιημένη για τον ελληνικό πληθυσμό (Μανρονουνιούτις, Αργιριάδου, Παπαϊοάννου, 2010) με 12 θέματα, τα οποία αντιπροσωπεύουν τους παράγοντες Θετική Ευεξία και Ψυχολογικό Στρες, που ανταποκρίνονται στους θετικούς και αρνητικούς πόλους αντίστοιχα της ψυχολογικής υγείας ενώ ο τρίτος παράγοντας αντιπροσωπεύει τους υποκειμενικούς δείκτες της κόπωσης. Η ανάλυση αξιοπιστίας έδειξε ότι οι δείκτες εσωτερικής συνέπειας των υποκλιμάκων και των δύο οργάνων μέτρησης, κυμάνθηκαν σε αποδεκτά επίπεδα (Cronbach's alpha από .71 έως .89). Από την ανάλυση περιγραφικής στατιστικής, διαπιστώθηκε ότι οι συμμετέχοντες παρουσίασαν υψηλό μέσο όρο στην ικανοποίηση των βασικών ψυχολογικών αναγκών, στη θετική ευεξία και χαμηλούς στο ψυχολογικό στρες και την κόπωση. Η ανάλυση συσχέτισης (correlations), έδειξε ότι η αυτονομία είχε στατιστικά σημαντική θετική συσχέτιση με τη θετική ευεξία και αρνητική με το ψυχολογικό στρες και την κόπωση. Η ικανότητα σχετιζόταν θετικά με τη θετική ευεξία και αρνητικά με το στρες ενώ οι κοινωνικές σχέσεις σχετιζόταν στατιστικά σημαντικά μόνο με τη θετική ευεξία. Από τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας, προέκυψε ότι η ικανοποίηση των βασικών ψυχολογικών αναγκών μέσα από τη συμμετοχή στα προγράμματα παραδοσιακών χορών, έχει ως αποτέλεσμα τη βελτίωση της ψυχολογικής υγείας-ευεξίας. Συμπερασματικά, η διαφορετικότητα της συγκεκριμένης έρευνας έγκειται στο ότι μελέτησε για πρώτη φορά τη θετική επίδραση των ελληνικών χορών σε ενήλικες συμμετέχοντες και προτείνεται η εισαγωγή προγραμμάτων ελληνικών χορών στον ελεύθερο χρόνο ενηλίκων για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής τους. Ωστόσο, προτείνεται η επέκταση της έρευνας σε μεγαλύτερο δείγμα, για τη δυνατότητα ενίσχυσης και γενίκευσης των αποτελεσμάτων.

Λέξεις κλειδιά: βασικές ψυχολογικές ανάγκες, ψυχολογική ευεξία, παραδοσιακός χορός

18918

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΣ ΧΟΡΟΣ. Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΧΟΡΟΥ ΣΤΑ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ 1950-1999

Γείτονας Β., Τυροβολά Β.

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

vag_gitonas@hotmail.com

GREEK FOLK DANCE AND POLITICS. GREEK FOLK DANCE IN CURRICULA

V. Geitonas, V. Tyrovola

National & Kapodistrian University of Athens, D.P.E.S.S.

Οι δύο πρώτες βαθμίδες της εκπαίδευσης ανέκαθεν έπαιζαν σημαντικό ρόλο στην εκπαιδευτική διαδικασία. Οι εκάστοτε αλλαγές που συντελέστηκαν στο παρελθόν -και εξακολουθούν να συντελούνται μέχρι σήμερα- είχαν σκοπό την επέκτασή τους όχι μόνο στις υπόλοιπες βαθμίδες, αλλά και σε όλους τους τομείς της κοινωνικής ζωής. Από την ίδρυση του νεοελληνικού κράτους μέχρι σήμερα, η εκπαίδευση απέβλεπε, μαζί με τη μεταφορά γνώσεων, στη διαμόρφωση και αναπαραγωγή εθνικής και κοινωνικής συνείδησης στις νεότερες γενεές, υπό τους όρους των εκάστοτε κυβερνήσεων. Πρόκειται για επιδιώξεις που αποτυπώθηκαν στους στόχους των αντίστοιχων εκπαιδευτικών νόμων και υλοποιήθηκαν μέσω του περιεχομένου των Αναλυτικών Προγραμμάτων. Σκοπός της εργασίας είναι η διερεύνηση του στόχου και του περιεχομένου της διδασκαλίας του ελληνικού παραδοσιακού χορού στο πλαίσιο του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής στη Β΄/θμια Εκπαίδευση κατά το χρονικό διάστημα 1950-1999. Ειδικότερα, μέσω της αποδελτίωσης και της μελέτης του περιεχομένου των Αναλυτικών Προγραμμάτων του Υπουργείου Παιδείας, η εργασία στοχεύει αφενός στην καταγραφή της εξελικτικής πορείας της διδασκαλίας του ελληνικού παραδοσιακού χορού στη Β΄/θμια Εκπαίδευση και, αφετέρου, στην ερμηνεία του περιεχομένου των Αναλυτικών Προγραμμάτων με βάση τις κοινωνικές, πολιτικές και ιδεολογικές ορίζουσες στην Ελλάδα κατά την προαναφερόμενη χρονική περίοδο. Η συλλογή των δεδομένων έγινε με βάση την ιστορική και αρχαιολογική έρευνα, ενώ για την ανάλυση και την ερμηνεία των δεδομένων υιοθετείται η ποιοτική ανάλυση περιεχομένου, ως η πλέον κατάλληλη για δείγματα μικρά και ατελή, όπου η ερμηνεία συνιστά μέρος της αναλυτικής διαδικασίας. Διαπιστώνεται ότι οι κυβερνήσεις κατά την περίοδο 1950-1999 περιόρισαν τη διδασκαλία του ελληνικού παραδοσιακού χορού στη διαρκή επανάληψη ενός συγκεκριμένου χορευτικού ρεπερτορίου που παρέμεινε προσκολλημένο στις αρχές της εθνικιστικής ιδεολογίας, όπως αυτή «κατασκευάστηκε» στις αρχές του 20ου αιώνα. Έτσι, άφησαν στο περιθώριο ποικίλες περιοχές καθώς και άλλες σημαντικές παραμέτρους του, όπως π.χ. αυτές που σχετίζονται με τους όρους παραγωγής της λαϊκής δημιουργίας ή την κίνηση σε συνάρτηση με τη δημιουργικότητα και τον αυτοσχεδιασμό, κατεχοχόν σημαντικών τομέων στην καλλιέργεια των μαθητών σχετικά με τον τρόπο που λειτουργεί η παράδοση και αυτός καθαυτός ο παραδοσιακός χορός. Συμπεραίνεται ότι δεν υπήρξε επί της ουσίας καμία καινοτομία στο περιεχόμενο των Αναλυτικών Προγραμμάτων σχετικά με τη διδασκαλία του ελληνικού παραδοσιακού χορού στη Β΄/θμια Εκπαίδευση κατά το χρονικό διάστημα 1950-1999. Αντίθετα, αναδείχτηκε ότι η εκάστοτε πολιτική εξουσία, αγνοώντας ή προσπερνώντας τις διαφορετικές παραμέτρους, τις αντικειμενικές συνθήκες και τις ανάγκες της ελληνικής εκπαίδευσης, ανακυκλώθηκε στην απλή αναπαραγωγή ενός «δημοτικοφανούς» και -εν πολλοίς- μη παραδοσιακού χορευτικού ρεπερτορίου, αποκομμένου επί πλέον από τα προσδιοριστικά στοιχεία του ελληνικού λαϊκού πολιτισμού.

Λέξεις κλειδιά: ελληνικός παραδοσιακός χορός, Φυσική Αγωγή, Αναλυτικά Προγράμματα

19048

ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΩΣ ΤΟΠΟΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΧΟΡΕΥΤΙΚΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ

Καγιάννη Σ., Φιλίππου Φ., Γουλιμάρης Δ., Αλμπανίδης Ε.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

stella_kagianni@yahoo.gr

THE FAIR AS A PLACE OF THE FORMATION OF THE LOCAL DANCING IDENTITY

* Η συμμετοχή στο συνέδριο με προφορική ανακοίνωση πιστοποιείται από το παρόν ηλεκτρονικό αρχείο.

* The participation in the congress with an oral presentation is certified through this electronic file.

S. Kagianni, F. Filippou, D. Goulimaris, E. Albanidis

Democritus University of Thrace, D.P.E.S.S.

Η διαμόρφωση της χορευτικής ταυτότητας, και όχι μόνο, είναι ένα συνεχές «πάρε δώσε» στοιχείων ιδιαίτερα σε περιοχές όπου συμβιώνουν διαφορετικές πολιτισμικές ομάδες. Η Δήμητρα είναι ένα χωριό, 400 κατοίκων, του ν. Σερρών όπου σήμερα συμβιώνουν ντόπιοι, Πόντιοι, Μικρασιάτες, πρόσφυγες από την Ανατολική Θράκη, Σαρακατσάνοι και Βλάχοι. Το βράδυ της 27ης Ιουλίου οργανώνεται από τον τοπικό πολιτιστικό σύλλογο γλέντι στο οποίο συμμετέχουν όλοι οι κάτοικοι του χωριού. Σκοπός της εργασίας ήταν να μελετήσει τη διαμόρφωση της χορευτικής ταυτότητας των κατοίκων της Δήμητρας, όπως αυτή λαμβάνει χώρα κατά τη διάρκεια του πανηγυριού της Αγίας Παρασκευής. Τα δεδομένα της έρευνας συγκεντρώθηκαν με βάση τις αρχές της εθνογραφικής έρευνας και η ανάλυσή τους πραγματοποιήθηκε στη βάση της θεωρίας της διαμόρφωσης των πολιτισμικών ταυτοτήτων. Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων διαπιστώνεται ότι οι Δημητριανοί κινούνται σε δύο επίπεδα συνειδητοποίησης της ταυτότητάς τους: στην τοπική ταυτότητα και στον προσφυγικό πολιτισμό που δημιουργεί την πολιτιστική ταυτότητα. Το πανηγύρι της Αγίας Παρασκευής αποτελεί ευκαιρία για τους κατοίκους του χωριού να χορέψουν και μέσα από τον χορό τους να δηλώσουν αφενός την ιδιαίτερη πολιτισμική τους ταυτότητα χορεύοντας τους χορούς της ιδιαίτερης πολιτισμικής τους ομάδας και αφετέρου να κάνουν γνωστό σε όλους ότι αποτελούν πλέον μέρος του ίδιου συνόλου συμμετέχοντας σε κοινούς χορούς.

Λέξεις κλειδιά: συμβιωτικές ομάδες, χορευτική ταυτότητα, πανηγύρι

19058

ΜΠΟΡΩ ΚΑΙ ΧΟΡΕΥΩ; ΕΙΜΑΙ ΥΓΗΣ

Σίββας Γ., Φιλίππου Φ., Μπάτσιου Σ., Δούδα Ε.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

giorgosivvas@yahoo.gr

CAN I DANCE? I AM IN GOOD HEALTH

G. Sivvas, F. Filippou, S. Batsiou, H. Douda

Democritus University of Thrace, D.P.E.S.S.

Ο χορός, ως έκφραση της ανθρώπινης συμπεριφοράς, ασκούμε και ασκεί γοητεία σε όλα τα κοινωνικά στρώματα, όποια και αν ήταν και είναι η μορφή του. Αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινής και εορταστικής ζωής του ανθρώπου. Εξερίχθη σε υψηλή πολιτισμική μορφή και αποτελεί σημαντικό μέρος της πολιτιστικής και παιδαγωγικής εμπειρίας. Όμως τι είναι χορός; Ποιοι είναι οι λόγοι για τους οποίους απέκτησε τόσο μεγάλη σημασία για την ανθρώπινη ζωή και ασκεί μια τόσο δυνατή έλξη τόσο στον θεατή όσο και στον χορευτή; Χορός είναι ένας τρόπος κοινωνικής συμπεριφοράς, ένα γεγονός, είναι κάτι που μπορεί να διδαχτεί και να μαθευτεί, μπορεί να είναι μια πράξη, μπορεί να φανερώσει μια ψυχική κατάσταση ή ικανότητα. Αποτελεί, όμως, και μέσο θεραπείας σύμφωνα με τους Ιταλούς, οι οποίοι πίστευαν ότι χορεύοντας την Ταραντέλα, έναν χορό της νότιας Ιταλίας και της Σικελίας, απομακρύνονταν το δηλητήριο της αράχνης «ταραντούλας» με αποτέλεσμα να θεραπεύεται ο ασθενής. Σκοπός της παρούσας εργασίας ήταν να διερευνήσει εάν ο χορός, οποιασδήποτε μορφής, αποτελεί μέσο διατήρησης ή και βελτίωσης της ανθρώπινης υγείας. Με τον όρο «υγεία» εννοείται η πλήρης σωματική, ψυχική και κοινωνική ευεξία του ανθρώπου. Μέσα από την ανασκόπηση της ελληνικής και διεθνούς βιβλιογραφίας της τελευταίας δεκαετίας, η οποία και αποτέλεσε τη μέθοδο συλλογής των δεδομένων, βρέθηκαν 35 εργασίες που σχετίζονταν με το υπό διερεύνηση θέμα. Αν και η πλειονότητα των δειγμάτων των ερευνών αποτελούνταν από γυναίκες και ηλικιωμένους, εντούτοις οι άνδρες, τα παιδιά και οι έφηβοι έκαναν αισθητή την παρουσία τους ως δείγμα αρκετών ερευνών. Αυτές ασχολήθηκαν με όλα τα είδη χορού και τις επιπτώσεις που είχαν στην υγεία των χορευτών. Ο παραδοσιακός χορός (ελληνικός, τούρκικος, κορεάτικος, νησιά καραϊβικής) αποτέλεσε πεδίο έρευνας δέκα εργασιών και οι χοροί αίθουσας (ballroom, salsa, tango, waltz, rumba) άλλων έξι. Το aerobic, ο belly dance (χορός της κοιλιάς), ο Wu Tao dance και η jazz αποτέλεσαν το πεδίο έρευνας των υπολοίπων εργασιών. Στις παραπάνω έρευνες συμμετείχαν άτομα τόσο υγιή όσο και με διάφορες παθήσεις όπως καρκίνο του

* Η συμμετοχή στο συνέδριο με προφορική ανακοίνωση πιστοποιείται από το παρόν ηλεκτρονικό αρχείο.

* The participation in the congress with an oral presentation is certified through this electronic file.

μαστού, οστεοπόρωση, ρευματοειδή αρθρίτιδα, πάρκινσον, παχυσαρκία αλλά και άνοια, κατάθλιψη, άγχος και άτομα χωρίς ακοή. Από τη μελέτη των αποτελεσμάτων των ερευνών διαπιστώνεται ότι ο χορός συμβάλλει ποικιλοτρόπως στη διατήρηση και στη βελτίωση της υγείας του ανθρώπου, τόσο της σωματικής υγείας, διατηρώντας τη φυσική κατάσταση σε καλά επίπεδα, όσο της ψυχικής, ελαχιστοποιώντας το άγχος και την κατάθλιψη αλλά και της κοινωνικής, μειώνοντας τους παράγοντες που αποτρέπουν την κοινωνικοποίηση του ατόμου.

Λέξεις κλειδιά: σωματική υγεία, ψυχική υγεία, χορός

19068

ΤΟ ΕΘΙΜΟ ΤΩΝ ΑΡΑΠΗΔΩΝ ΧΘΕΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΡΑ

Γραμμένου Θ., Φιλίππου Φ., Γουλιμάρης Δ., Αλμπανίδης Ε.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

dwrans91@gmail.com

THE CUSTOM OF "ARAPIDES" FROM YESTERDAY UNTIL NOW

T. Grammenou, F. Filippou, D. Goulimaris, E. Albanidis

Democritus University of Thrace, D.P.E.S.S.

Στις παραδοσιακές κοινωνίες ο κόσμος μη έχοντας τη δυνατότητα να εξηγήσει λογικά τις περιβαλλοντικές αλλαγές, που συνέβαιναν στις διάφορες χρονικές περιόδους, τις απέδιδε σε εξωπραγματικές και μαγικές δυνάμεις οι οποίες αφενός ήταν έξω και πάνω από τις δυνάμεις του και αφετέρου έπρεπε να τις εξευμενίσει και να τις πάρει με το μέρος του. Τις κακές, μάλιστα, δυνάμεις έπρεπε να τις αποτρέψει ή να τις αποδιώξει σε συγκεκριμένες χρονικές περιόδους για να εξασφαλίσει την ευτυχία και την καλοχρονιά. Μέσο για τον εξευμενισμό των δυνάμεων αυτών αποτελούσαν οι διάφορες πρακτικές και συμπεριφορές που πραγματοποιούνταν τις κρίσιμες αυτές περιόδους και οι οποίες περιλάμβαναν μεταμφιέσεις, χορό, διακωμωδήσεις, φαγητό. Το Δωδεκαήμερο κατέχει ξεχωριστή θέση στο λαϊκό εορτολόγιο των κατοίκων της Βόρειας Ελλάδας. Οι «Αράπηδες» είναι ένα από τα χορευτικά δρώμενα που τελούνταν την περίοδο αυτή και κυρίως ανήμερα του Αϊ Βασιλιού και του Αϊ-Γιαννιού στην Νικήσιανη του ν. Καβάλας. Σκοπός της εργασίας ήταν να μελετήσει τη διαχρονική παρουσία του δρώμενου στο χωριό και να σημειώσει τις τυχόν αλλαγές που παρατηρούνται στην τέλεσή του δεδομένου της προσαρμοστικότητας που παρουσιάζουν τα κοινωνικά φαινόμενα στις εκάστοτε ιστορικό-πολιτικές αλλαγές της κοινωνίας. Η συλλογή των δεδομένων πραγματοποιήθηκε με βάση την εθνογραφική μέθοδο, τη συμμετοχική παρατήρηση από την πλευρά των ερευνητών και στηρίχτηκε στη χρήση πρωτογενών και δευτερογενών πηγών. Το 1976 αποτελεί έτος ορόσημο για την επιτέλεση του εθίμου αφού φθάνει στο χωριό και κινηματογραφεί το έθιμο η Δόμνα Σαμίου. Οι επιτελέσεις του εθίμου πριν το 1976 και στα 1976, 1996 και 2013 αποτέλεσαν τα εθνογραφικά δεδομένα της έρευνας των οποίων η επεξεργασία πραγματοποιήθηκε με τη χρήση της συγκριτικής μεθόδου μέσω της οποίας επιχειρείται η ανάδειξη των ομοιοτήτων ή διαφορών καθώς και ο βαθμός μετασχηματισμού της δομής και μορφής του εθίμου κατά την παρέλευση του συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος. Από την ανάλυση των δεδομένων προκύπτει ότι: α. αλλαγές παρατηρούνται στη λειτουργία του εθίμου. «Οι Αράπηδες» αποτελούν πλέον ευκαιρία για διασκέδαση και όχι ευετηρικό έθιμο. β. στην τέλεση του εθίμου πριν το 1976 συμμετείχαν οι άνδρες του χωριού κατά παρέες. Αντίθετα, στην τέλεση του εθίμου από το 1976 και μετά όλοι οι συμμετέχοντες αποτελούν μια ομάδα. γ. άλλαξε η φορεσιά των συμμετεχόντων. Οι Αράπηδες δεν αποτελούν τον μοναδικό συμμετέχοντα. Συμμετέχουν και οι «πάπηδες». δ. οι μέρες τέλεσης του εθίμου έχουν περιοριστεί. Πριν το 1976 το έθιμο ετελείτο κατά τη διάρκεια του 12ημέρου με αποκορύφωμα την Πρωτοχρονιά και του Αϊ-Γιαννιού. Από το 1976 και μετά το έθιμο τελείται αποκλειστικά του Αϊ-Γιαννιού.

Λέξεις κλειδιά: χορευτικά δρώμενα, δωδεκαήμερο, αποκριές

19076

ΔΑΣΚΑΛΕ ΚΑΝΕΙΣ ΛΑΘΟΣ! «ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ» ΔΕ ΧΟΡΕΥΕΤΑΙ ΕΤΣΙ

* Η συμμετοχή στο συνέδριο με προφορική ανακοίνωση πιστοποιείται από το παρόν ηλεκτρονικό αρχείο.

* The participation in the congress with an oral presentation is certified through this electronic file.

Φιλίππου Φ., Πίτση Α.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

ffilippo@phyed.duth.gr

TEACHER YOU ARE WRONG! WE DON'T DANCE "MARIA" LIKE THAT

F. Filippou, A. Pitsi

Democritus University of Thrace, D.P.E.S.S.

Η δομική-μορφολογική μέθοδος αποτελεί μία μέθοδο ανάλυσης της δομής και της μορφής του ελληνικού παραδοσιακού χορού η οποία στοχεύει στη μελέτη της χορευτικής μορφής. Η μέθοδος αυτή στηρίζεται στις αναλυτικές έννοιες «δομή» και «μορφή» και σε συνδυασμό με τη δομική ανάλυση της μουσικής, που συνοδεύει την κίνηση, προσεγγίζει το πρόβλημα ανάλυσης της δομής και μορφής του χορού φέροντας στην επιφάνεια τους ιδιαίτερους εκείνους κανόνες βάσει των οποίων συνδυάζονται η μουσική και η κίνηση και τον τρόπο με τον οποίο αλληλοδιαμορφώνονται. Σκοπός της εργασίας ήταν να διερευνήσει τον ρόλο του κινητικού μοτίβου στη διαμόρφωση της μορφής και της διάρκειας του χορού στην περιοχή του Ρουμλουκιού (Αλεξάνδρεια Ημαθίας) μέσα από τον χορό «Της Μαρίας» καθώς και να συγκρίνει την επιτέλεση του χορού στην «παραδοσιακή» του μορφή με αυτή της παρουσιάσής του από τους τοπικούς χορευτικούς συλλόγους. Η συλλογή των δεδομένων πραγματοποιήθηκε με βάση την εθνογραφική μέθοδο, ενώ για την επεξεργασία τους χρησιμοποιήθηκε η συγκριτική μέθοδος. Πέντε γυναίκες, ηλικίας 85 έως 88 ετών, χόρεψαν η κάθε μία χωριστά και σε διαφορετικές χρονικές στιγμές το χορό «Της Μαρίας», με ταυτόχρονη καταγραφή σε βιντεοκάμερα. Την επιτέλεση του χορού από τις πέντε γυναίκες τη δεχόμαστε ως την «παραδοσιακή» μορφή του χορού. Με βιντεοκάμερα καταγράφηκε, επίσης, η επιτέλεση του χορού και από τρία χορευτικά συγκροτήματα της περιοχής της Αλεξάνδρειας. Για την πληρέστερη κατανόηση της θέσης και της λειτουργίας του χορού στην παραδοσιακή κοινωνία, ελήφθησαν ημικατευθυνόμενες συνεντεύξεις από ηλικιωμένες γυναίκες που σε νεαρή ηλικία διετέλεσαν τελέστριες του χορού. Για την ανάλυση της δομής και της μορφής του χορού χρησιμοποιήθηκε η μεθοδολογική πρόταση της εθνοχορολογικής ομάδας του I.F.M.C. όπως αυτή εφαρμόστηκε στην ανάλυση του ελληνικού παραδοσιακού χορού. Από τις δομικές αναλύσεις των χορευτικών επιτελέσεων των πέντε γυναικών και την αποδελτίωση των συνεντεύξεων προκύπτουν τα παρακάτω: α. και οι πέντε επιτελέσεις διαφέρουν στο κινητικό μέρος, αφού αποτελούνται από διαφορετικούς συνδυασμούς και διαφορετικούς αριθμούς επαναλήψεων πέντε όμοιων κινητικών μοτίβων. β. η πρωτοχορεύτρια είναι αυτή που καθορίζει τη χρονική διάρκεια του χορού που σημειωτέον είναι διαφορετική και στις πέντε επιτελέσεις. γ. σύμφωνα με τις γυναίκες-πληροφορήτριες ο χορός «ανήκει» αποκλειστικά στην κάθε πρωτοχορεύτρια και από αυτήν εξαρτάται η μορφή και η διάρκειά του. Ο χορός, όπως παρουσιάζεται από τους τρεις χορευτικούς συλλόγους, εμφανίζεται χωρίς καμιά διαφορά μεταξύ των επιτελέσεων, τόσο στη μορφή όσο και στη διάρκειά του. Από τα παραπάνω διαπιστώνεται ότι ο χορός «Της Μαρίας» δύναται να έχει τόσες «παραδοσιακές» μορφές όσες και οι πρωτοχορεύτριες. Αντίθετα, στους χορευτικούς συλλόγους έχει παγιωθεί μια μόνο μορφή του χορού.

Λέξεις κλειδιά: κινητικό μοτίβο, χορευτική ταυτότητα, αυτοσχεδιασμός

19148

Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΕΝΟΣ ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΧΟΡΩΝ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΚΙΝΗΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Αραλίτσα Β., Φιλίππου Φ., Μπεμπέτσος Ε., Πίτση Α., Σερμπέζης Β.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α

basiliki_88@yahoo.gr

THE EFFECT OF AN INTERDISCIPLINARY TEACHING APPROACH OF GREEK TRADITIONAL DANCES IN THE MOTIVATION OF HIGH SCHOOL STUDENTS

V. Arapitsa, F. Filippou, E. Bebetzos, A. Pitsi, V. Serbezis

Democritus University of Thrace, D.P.E.S.S.

Σκοπός της έρευνας ήταν να διερευνηθεί η επίδραση ενός διαθεματικού προγράμματος διδασκαλίας ελληνικών παραδοσιακών χορών κατά τη διάρκεια του μαθήματος της φυσικής αγωγής με θέματα από την ιστορία, τη γεωγραφία, τη μουσική και την κοινωνιολογία, στην παρακίνηση μαθητών Α΄ τάξης Γυμνασίου. Σχεδιάστηκαν και πραγματοποιήθηκαν εννέα διαθεματικά μαθήματα διδασκαλίας ελληνικών χορών ενοποιημένα με έννοιες από την ιστορία, τη γεωγραφία, τη μουσική και την κοινωνιολογία. Στην έρευνα συμμετείχαν 6 τμήματα της Α΄ τάξης Γυμνασίου αποτελούμενα από 131 μαθητές/τριες (68 μαθητές και 63 μαθήτριες). Κατόπιν κληρώσεως, τα τρία από αυτά αποτέλεσαν την πειραματική ομάδα (διαθεματικό μάθημα) αποτελούμενη από 62 μαθητές/τριες και τα άλλα τρία την ομάδα ελέγχου (τυπικό μάθημα) αποτελούμενη από 69 μαθητές/τριες. Τα αποτελέσματα αξιολογήθηκαν ως προς τους παράγοντες που συνθέτουν την έννοια της παρακίνησης δηλαδή την εσωτερική παρακίνηση, την αναγνωρίσιμη ρύθμιση, την εξωτερική παρακίνηση και τέλος την έλλειψη παρακίνησης. Για τις ανάγκες της έρευνας χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο που μελετά την εσωτερική-εξωτερική παρακίνηση. Το συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο συντίθεται από 16 ερωτήσεις-μεταβλητές. Από τις 16 ερωτήσεις/μεταβλητές τέσσερις διερευνούν την εσωτερική παρακίνηση, τέσσερις την εξωτερική παρακίνηση, τέσσερις αφορούν στην αναγνωρίσιμη ρύθμιση και τέσσερις διερευνούν την έλλειψη παρακίνησης. Ως ανεξάρτητη μεταβλητή ορίστηκε η παρέμβαση κατά τη διδασκαλία του μαθήματος με δύο επίπεδα εκ των οποίων το πρώτο αφορά στο τυπικό μάθημα διδασκαλίας ελληνικού παραδοσιακού χορού και το δεύτερο στη διαθεματική προσέγγιση διδασκαλίας τους. Ως εξαρτημένες μεταβλητές ορίστηκαν οι τέσσερις (4) διαστάσεις της παρακίνησης. Για την ανάλυση των δεδομένων εφαρμόστηκε ανάλυση διακύμανσης δύο παραγόντων [ομάδα (πειραματική και ελέγχου) και μέτρηση (πριν και μετά την εφαρμογή του προγράμματος)] με επαναλαμβανόμενο τον δεύτερο παράγοντα. Παρατηρήθηκε ότι στην ομάδα ελέγχου μειώθηκε ($p < 0,05$) η αναγνωρίσιμη ρύθμιση και η εσωτερική παρακίνηση ενώ στην πειραματική ομάδα δεν παρατηρήθηκαν μεταβολές. Αντίθετα, παρατηρήθηκε μείωση ($p < 0,05$) της έλλειψης παρακίνησης και της εξωτερικής παρακίνησης στην πειραματική ομάδα ενώ δεν παρατηρήθηκαν μεταβολές στην ομάδα ελέγχου. Από τα παραπάνω διαπιστώνεται ότι, η εφαρμογή ενός διαθεματικού προγράμματος διδασκαλίας ελληνικών παραδοσιακών χορών, συμβάλλει στη μείωση της έλλειψης παρακίνησης και της εξωτερικής παρακίνησης, ενώ ταυτόχρονα διατηρεί αρκετά υψηλά την αναγνωρίσιμη ρύθμιση και την εσωτερική παρακίνηση των συμμετεχόντων μαθητών.

Λέξεις κλειδιά: διαθεματική διδασκαλία, ελληνικός παραδοσιακός χορός, χορευτικές δεξιότητες,

19176

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΗΣ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΙΚΗΣ ΖΩΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΣΕ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΧΟΡΩΝ

Μαυρίδου Ζ., Γουλιμάρης Δ., Φιλίππου Φ., Ρόκκα Σ., Μπεμπέτσος Ε.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

srokka@phyed.duth.gr

INVESTIGATION OF SUBJECTIVE VITALITY AND BASIC PSYCHOLOGICAL NEEDS IN TRADITIONAL DANCE ACTIVITIES

Z. Mavridou, D. Goulimaris, F. Filippou, S. Rokka, E. Bebetos

Democritus University of Thrace, D.P.E.S.S.

Στον τομέα της φυσικής δραστηριότητας, η ικανοποίηση των βασικών ψυχολογικών αναγκών οδηγεί σε υψηλά επίπεδα υποκειμενικής ζωτικότητας, καθώς συμβάλλει στην αύξηση της ευεξίας, των θετικών συναισθημάτων και τη μείωση της ψυχολογικής καταπόνησης. Η υποκειμενική ζωτικότητα, ορίζεται ως η ύπαρξη σωματικής και πνευματικής ενέργειας, ένα θετικό συναίσθημα ενεργητικότητας που σχετίζεται με την ενεργοποίηση του μυαλού και μηχανισμούς θετικής ανταπόκρισης (Wilson, Mack, Blanchard, & Grey, 2009). Ο παραδοσιακός χορός είναι μία από τις πλέον δημοφιλείς δραστηριότητες αθλητικής αναψυχής στον ελληνικό χώρο. Σκοπός της παρούσας εργασίας, ήταν να εξετάσει στο πλαίσιο της θεωρίας του αυτό-καθορισμού, το βαθμό στον οποίο η ικανοποίηση των βασικών ψυχολογικών αναγκών για αυτονομία, ικανότητα και κοινωνικές σχέσεις μπορεί να προβλέψει τα επίπεδα υποκειμενικής ζωτικότητας, ενήλικων συμμετεχόντων σε προγράμματα παραδοσιακών χορών και να

* Η συμμετοχή στο συνέδριο με προφορική ανακοίνωση πιστοποιείται από το παρόν ηλεκτρονικό αρχείο.

* The participation in the congress with an oral presentation is certified through this electronic file.

διερευνήσει πιθανές διαφορές μεταξύ φύλου και ηλικίας. Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν 236 συμμετέχοντες (97 άνδρες & 139 γυναίκες), με μέσο όρο ηλικίας $38 \pm 9,82$ χρόνια από πολιτιστικούς συλλόγους της Κομοτηνής. Για τη διεξαγωγή της έρευνας χρησιμοποιήθηκαν: η κλίμακα των Βασικών Ψυχολογικών Αναγκών στην Άσκηση (Vlachopoulos, & Michailidou, 2006), με 12 θέματα ομαδοποιημένα σε 3 παράγοντες: αυτονομία, ικανότητα και κοινωνικές σχέσεις και τις απαντήσεις μετά το πρόθεμα «στα προγράμματα παραδοσιακών χωρών που συμμετέχω...», να δίνονται σε 5βάθμια κλίμακα τύπου Likert από 1 (δε συμφωνώ) έως 5 (συμφωνώ πάρα πολύ), και η κλίμακα Υποκειμενικής Ζωτικότητας (Ryan, & Frederick, 1997), τροποποιημένη για τον ελληνικό πληθυσμό από τους Vlachopoulos και Karavani (2009), με 7 ερωτήσεις για την αξιολόγηση της υποκειμενικής ενεργητικότητας των συμμετεχόντων. Τα αποτελέσματα υποστήριξαν την εσωτερική συνέπεια των κλιμάκων των δύο ερωτηματολογίων (Cronbach's α από .81 έως .89 και .91 αντίστοιχα). Η ανάλυση περιγραφικής στατιστικής έδειξε ότι οι συμμετέχοντες παρουσίασαν ικανοποιητικούς μέσους όρους αυτονομίας, ικανότητας και σχέσεων και υψηλότερο μέσο όρο ζωτικότητας. Από την ιεραρχική ανάλυση παλινδρόμησης, φάνηκε ότι η ικανοποίηση των τριών βασικών ψυχολογικών αναγκών συνεισέφερε στατιστικά σημαντικά στην πρόβλεψη των επιπέδων της υποκειμενικής ζωτικότητας καθώς εξήγησε το 35% της συνολικής μεταβλητότητάς της, με τη μεγαλύτερη συνεισφορά της αυτονομίας και των κοινωνικών σχέσεων. Δεν παρατηρήθηκαν στατιστικά σημαντικές διαφορές μεταξύ φύλου και ηλικίας. Από τα αποτελέσματα της έρευνας, προέκυψε ότι η αυτονομία και οι κοινωνικές σχέσεις στον παραδοσιακό χορό συμβάλλουν στην αύξηση της υποκειμενικής ζωτικότητας ανεξαρτήτου φύλου και ηλικίας. Συμπερασματικά, στα προγράμματα παραδοσιακών χωρών θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η ικανοποίηση των βασικών ψυχολογικών αναγκών, καθώς τα άτομα τείνουν να εσωτερικεύουν δραστηριότητες που τους ενδιαφέρουν και οδηγούν σε υψηλότερα επίπεδα ζωτικότητας και ευεξίας.

Λέξεις κλειδιά: υποκειμενική ζωτικότητα, αυτονομία-κοινωνικές σχέσεις, παραδοσιακός χορός